دیاکو حسینی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

لزوم کاهش انتظارات از برجام احیا شده

پادمان مانع بازگشت به برجام نیست

بعد از بازگشت به برجام شاید باید بدن هم از برجام خارج شود

آرمان ملی- احسان اسقایی: پرونده هسته‌ای در پله آخر قرار گرفته است. در صورت برخورد اراده طرفین، بازگشت به برجام عملیاتی می‌شود اما به قول حقوقدان‌ها این برخورد اراده‌ها ممکن است در لحظه آخر حاصل نشود و به بیان دیگر تا در ارتباط با همه چیز توافق نشود، در مورد هیچ چیز توافق نخواهد شد. ایران، ملاحظات خود را در ارتباط با پیش‌نویس توافق رسما به اروپایی‌ها اعلام کرده و از قرار معلوم آمریکایی‌ها نیز در این ارتباط نظرات خود را با اروپایی‌ها در میان گذاشته‌اند. حال این اروپایی‌ها هستند که باید میدانداری کرده و نظرات طرفین را به هم نزدیک کنند تا در ارتباط با همه چیز توافق شده و طرفین به برجام بازگردند. در این ارتباط «آرمان ملی» با دیاکو حسینی، تحلیلگر و کارشناس مسائل بین‌الملل به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

ایران و آمریکا نظرات خود را در ارتباط با پیش‌نویس توافق هسته‌ای به اروپایی‌ها اعلام کرده‌اند. هرچند به نظر می‌رسد پیشرفت‌هایی در زمینه بازگشت طرفین به برجام صورت گرفته است اما هنوز دود سفید از دودکش هسته‌ای خارج نشده، گره کار کجاست؟

اخبار دقیقی از آنچه در ارتباط با توافقات صورت گرفته منتشر نشده است. از این رو پاسخ به سوالات در ارتباط با پرونده هسته‌ای بر اساس اخباری است که به رسانه‌ها درز کرده است. از این منظر ایران نوعی تعلیق در مواضع قبلی خود نسبت در ۱۶ ماه مذاکره قبلی، صورت داده است. در این معنا که در آینده در ارتباط با سایر تحریم‌های غیر هسته‌ای گفت‌وگو خواهد کرد. از جمله این موارد، تکلیف موضع آمریکا در ارتباط با سپاه است. همچنین مورد دیگر احتمالا نوع ضمانت‌ها به ایران خواهد بود. ضمانت‌خواهی ایران به شدت و حدت گذشته مطرح نیست و این ضمانت‌ها به حدی از اطمینان‌خواهی فروکاسته شده است.

> **قطعنامه ۲۲۳۱ در شورای امنیت به تصویب رسید حمایت از برجام لازم‌الاجرا بود. اما زمانی که آمریکا از برجام خارج شد نسبت به همین قطعنامه اهمیتی قائل نبود و سایر کشورها هم به خاطر وجود این قطعنامه به تحریم‌های ایالات متحده بی‌اعتنایی نشان ندادند**

ایران از لزوم حل مسئله پادمان سخن به میان آورده است. آیا در شرایطی که پی ام دی در سال ۲۰۱۵ حل و پرونده آن بسته شد، اکنون نمی‌توان در ارتباط با پادمان به نتیجه رسید؟

موضوع حل مسائل مربوط به پادمان برای ایران اهمیت بالایی داشته و دارد. اگر بر اساس مدارکی که تل‌آویو در ارتباط با ایران مطرح کرده است بخواهند از ایران درخواست کنند؛ عملا این تنش پایانی نخواهد داشت. بنابراین ایران این درخواست را داشته که این پرونده همانند پی ام دی در سال ۲۰۱۵ بسته شود. البته به رغم اینکه حل مسئله پادمان توسط ایران به صورت جدی مطرح شده است، مسائل در ارتباط با آن غیر قابل رفع و رجوع نیست و می‌توان راه حل میانی برای آن یافت تا در عین حال که نگرانی‌های آژانس در ارتباط با این موضوع حل می‌شود، به درخواست ایران هم توجه شود و دیگر ادامه همکاری‌های ایران با آژانس متمرکز بر این اسناد ادعایی و بهانه‌جویایی‌ها در ارتباط با آن اسناد نباشد. این راه‌حلی است که در نهایت مسئله را حل می‌کند و پادمان مانع جدی در ارتباط با توافق نیست. توافق فنی مسئله پادمان را حل خواهد کرد و فکر نمی‌کنم در حال حاضر در شرایطی باشیم که این مورد مانع توافق باشد.

در سال ۲۰۱۵ نیز همواره اعلام می‌شد که یا در مورد همه چیز توافق خواهد شد یا توافقی حاصل نخواهد شد. این ادبیات هم اینک نیز حاکم است. در سال ۲۰۱۵ سپاه پاسداران انقلابی اسلامی از لیست تحریم‌های ایالات متحده آمریکا خارج شد یا خیر؟

پاسخ دقیق به این سئوال را باید آقایان محمدجواد ظریف یا عباس عراقچی بدهند. اما آنچه مقامات دولت قبل در ارتباط با تحریم سپاه اعلام کرده بودند، در آن زمان راه‌حل‌هایی در این ارتباط وجود داشته و به نحوی توافق شده بود که سپاه از لیست تروریستی حذف شود اما باید این توجه را داشت که این بحث مربوط به اسفند ۱۳۹۹ است و آن موقع شرایط داخلی آمریکا و جهان کاملا متفاوت بود و همین موارد باعث ایجاد توافق شد .تفاوتی که در ارتباط با خروج سپاه از گروه تروریستی حاصل شده، به بازه زمانی و شرایط متفاوت در داخل آمریکا و رابطه آمریکا با کشورهای دیگر باز می‌گردد.

پس اگر همین فردا تغییراتی در اتمسفر سیاسی آمریکا رخ دهد، ممکن است نگاه آنها به توافق ۲۰۱۵ یا همین توافقی که ایران نظر خود را در ارتباط با آن به اروپایی‌ها اعلام کرده است، تغییر کند؟

در آمریکا مانند بسیاری از کشورهای دیگر شرایط سیاسی در زمان انتخابات کاملا تغییر می‌کند. به طوری که موازنه‌های قدرت در درون قوا و دولت‌ها تحت تاثیر انتخابات در این کشور تغییر می‌کند. این کشاکش‌های سیاسی در درون آمریکا بسیار پویا و فعال است. در همین دولت بایدن هم نظرهای مختلفی در ارتباط با ایران وجود دارد. برخی در دولت دموکرات فعلی رویکرد محافظه‌کار و برخی به دنبال مصالحه بیشتری با ایران هستند. در حال حاضر به خاطر حضور تیم رابرت مالی در وزارت خارجه ایالات متحده، مصالحه‌جویان با ایران آماده نرمش و همکاری‌های محدود با تهران هستند اما معلوم نیست هفته آینده این وضعیت در آمریکا در برابر ایران وجود داشته باشد. طرف‌های تندتری هم در دولت فعلی آمریکا وجود دارند مانند معمار تحریم‌های ایران ریچارد نفیو و یا همین بلینکن که نگاه‌های تندتری در ارتباط با ایران دارند و این امکان هم وجود دارد که در موازنه‌های بعدی نفوذ بیشتری در تصمیم‌گیری در ارتباط با ایران به دست آورند. در این صورت نگاه دیگری در ارتباط با ایران در دولت آمریکا حاکم می‌شود . البته در مقیاس بزرگ‌تر این تغییرات می‌تواند در انتخابات کنگره در ارتباط با ایران رخ دهد. اگر جمهوری‌خواهان اکثریت را در کنگره در دست گیرند، عملا می‌توانند قوانینی را وضع کنند که کار برای پیشرفت مذاکره یا هر نوع دیپلماسی‌ای با تهران دشوار شود. بنابراین این فرض که گذشت زمان به نفع تهران است و با طولانی‌تر شدن مذاکرات ایران امتیازات بیشتری خواهد داشت ،به نظر من فرض غلطی است. کما اینکه گذشت زمان نشان داد که مسئله زمان آنقدر مهم است که ما مشاهده می‌کنیم که امروز امکاناتی را نداریم که یکی، دو سال پیش داشتیم. این مورد مربوط به آمریکا نیست. عنصر زمان در روابط سایر کشورها هم با شدت و ضعف اثرگذار است و موازنه‌های داخلی و روابط کشورها در نتیجه زمان تغییر می‌کند. در نتیجه گذشت زمان مواضع را ثابت نگاه نمی‌دارد. گذشت زمان در مورد خاص ایران و آمریکا خصوصا در پرونده هسته‌ای، تنش‌ها را بیشتر خواهد کرد؛ چون امکان پیروزی جمهوری‌خواهان هم در انتخابات کنگره و هم در انتخابات ۲۰۲۴ وجود دارد و اگر این اتفاق بیفتد، به نظرم باید منتظر تنش‌های بیشتری باشیم و شرایط نسبتا آرام فعلی در آن صورت ادامه نخواهد یافت.

اعلام شده است حتی در صورت توافق برای بازگشت به برجام تحریم‌های اولیه همچنان پابرجاست. این دسته از تحریم‌ها چه ماهیتی دارد که حتی در صورت بازگشت طرفین به توافق وین همچنان ماهیت عملیاتی علیه ایران را دارند؟ آیا رفع این دست از تحریم‌ها امکان‌پذیر است؟

تحریم‌های اولیه تحریم‌های مربوط به دوران پیش از چالش هسته‌ای ایران و آمریکاست. تحریم‌ها حقوق بشری در طول دوران بعد از انقلاب این تحریم‌ها علیه ایران وضع شده است. مضاف بر آن تحریم‌ها، بعد از خروج ترامپ از برجام تحریم‌های دیگری هم علیه ایران وضع شده است. اما تحریم‌های ثانویه، تحریم‌هایی است که علیه پرونده هسته‌ای ایران وضع شده است. در برجام هم لغو این دسته از تحریم‌ها مدنظر بود. در این معنا که برنامه هسته‌ای ایران تحت نظارت قرار گیرد و در برابر آن تحریم‌های هسته‌ای کنگره و دولت لغو شود. ایران در مابه‌ازای تحریم‌هایی مانند تحریم حقوق بشر، مذاکره‌ای نکرده است. تحریم‌های اولیه موثر بوده و هستند و دامنه آنها در طول زمان افزایش هم پیدا کرده و بیشتر شده است. می‌توان دامنه تحریم‌های اولیه را هم کم کرد اما در شرایطی که این آمادگی نزد طرفین برای مذاکره فارغ از پرونده هسته‌ای در زمینه نگرانی‌های مشترک وجود داشته باشد. مشخص نیست امکان رسیدن به نتیجه مشترک وجود داشته باشد اما می‌توان این مسیر را رفت تا نگرانی‌های دو طرف به اشتراک گذاشته شود و راه‌حل‌های احتمالی بررسی تا برخی نگرانی‌ها رفع شود در ازای آن تحریم‌ها مرتبط با آن حوزه هم رفع شود. البته این مورد راه طولانی‌ای است و مستلزم اراده دو طرف است که در حال حاضر وجود ندارد. بنابراین با توجه به این واقعیت انتظارات از برجام باید در اندازه همان برجام باشد.

> **تحریم‌های اولیه تحریم‌های مربوط به دوران پیش از چالش هسته‌ای ایران و آمریکاست. مضاف بر آن تحریم‌ها، بعد از خروج ترامپ از برجام تحریم‌های دیگری هم علیه ایران وضع شده است. اما تحریم‌های ثانویه، تحریم‌هایی است که علیه پرونده هسته‌ای ایران وضع شده است**

از دیدگاه شما ممکن است تصمیماتی برای بازگشت برخی از تحریم‌ها علیه ایران به نامی دیگر صورت گیرد؟

به علت دو قطبی‌ها و تغییرات احتمالی در ساختار قدرت در آمریکا، این احتمال وجود دارد که عمر برجام احیا شده هم بسیار کمتر از گذشته باشد. در این صورت برجام آنقدر هم که از سال ۹۴ تا ۹۷ برای ایران بازدهی اقتصادی داشت، به همان مقدار هم نمی‌تواند در این دولت بازدهی داشته باشد. از این رو کاهش انتظارات از برجام احیا شده بسیار مهم است. البته می‌شود عمر برجام احیا شده را تقویت کرد به شرط آنکه اراده‌ای در تهران و واشنگتن در این ارتباط وجود داشته باشد تا موضوعات فراتر از هسته‌ای مورد گفت و گو قرار گیرد. این موارد این شانس را به برجام خواهد داد که عمر طولانی‌تری داشته باشد.

برخی کارشناسان حوزه سیاست خارجی پیشنهاد می‌دهند حال که این امکان وجود دارد که آمریکا در نتیجه تغییرات ساختار قدرت حتی در همین دولت زیر برجام احیا شده بزند، ایران درخواست کند که تعهدات آمریکا در شورای امنیت سازمان ملل به تصویب برسد تا این تعهدات جنبه حقوق بین‌الملل پیدا کند و فردای خروج احتمالی آمریکا از برجام، سایر کشورهای تحت این قطعنامه مجبور به همراهی با آمریکا نشوند، آیا این مورد امکان‌پذیر است؟

قطعنامه ۲۲۳۱ در شورای امنیت به تصویب رسید و از حمایت از برجام لازم‌الاجرا بود. اما زمانی که آمریکا از برجام خارج شد نسبت به همین قطعنامه اهمیتی قائل نبود و سایر کشورها هم به خاطر وجود این قطعنامه به تحریم‌های ایالات متحده بی اعتنایی نشان ندادند. تجربه برجام در این ارتباط وجود دارد آمریکا حتی به قطعنامه‌های شورای امنیت بی‌اعتنایی کرد. آمریکایی‌ها بارها و بارها در امور مختلف دست به این اقدام زده‌اند و در ارتباط با برجام هم این کار را کردند و در آینده هم باز دست به این اقدامات خواهند زد. اینکه مرتبا از سوی کارشناسان اعلام می‌شود که در حقوق بین‌الملل تضمینی وجود ندارد، اشاره به همین مورد دارد. کشورهایی که قدرتمندتر هستند و بنیان مالی قوی دارند، تخلفات بیشتری در امور بین‌المللی دارند و هزینه کمتری هم پرداخت می‌کنند. این مورد ماهیت و سرشت قدرت در جهان است. بنابر این نمی‌توان قدرت‌های بزرگ را وادار به ماندن در توافقی کرد.

با وجود اینکه این مورد را می‌دانیم که آمریکا می‌تواند هر لحظه از برجام خارج شود و نقض تعهد کرده و خواهد کرد حال چه اقدامی لازم است که دوباره تقض تعهدی از سوی ایالات متحده آمریکا صورت نگیرد؟

نباید تنها به دنبال تضمین گرفتن از آمریکا برای باقی ماندن در برجام باشیم؛ بلکه باید شرایطی را به وجود آورد که آمریکا تشویق به ماندن در برجام شود و باقی ماندن در برجام به سود واشنگتن باشد. در این معنا که ایران می‌تواند کارهایی انجام دهد که آمریکا سود ماندن در برجام را بیشتر از سود خروج از توافق بداند و هزینه ماندن در توافق را کمتر از هزینه خروج از توافق ببیند و از این جهت به خاطر سودی که کسب خواهد کرد، ترجیح دهد در برجام بماند.

یادداشت

نگاه کاربردی به مسائل زنان

کوروش الماسی
محقق و پژوهشگر

انسان‌ها و جوامع، پدیده‌هایی پویا هستند و صرف نظر از اینکه برخی صاحب‌منصبان پیرامون امور گوناگون اجتماعی چه نظری داشته باشند، جامعه مسیر طبیعی خود را می‌پیماید. میان راهکارهای سیاسی و شرایط عینی انسانی و اجتماعی رابطه‌ای علت و معلولی وجود دارد. به عبارتی، راهکارهای سیاسی کارآمد، کم هزینه و پایدار با هر هدفی نباید مغایر خواست عمومی باشند. به دلایل گوناگون و شواهد اجتماعی، نگاه برخی به زنان، باید متحول و کاربردی شود. شهروندان و جامعه ۱۴۰۱ بسیار متفاوت از شهروندان و جامعه دهه‌های گذشته است. به‌طور کلی دو دیدگاه نسبت به زنان وجود دارد: دیدگاهی که معتقد است شرایط فعلی زنان مطلوب است و باید تداوم داشته باشد و دیدگاهی که معتقد است شرایط اجتماعی زنان نیازمند تحول است. مطلوب یا مطلوب نبودن امری برآیند نتایج قابل سنجش و محاسبه است. حامیان مطلوب بودن شرایط فعلی زنان بیشتر بر برخی ارزش‌ها و وقایع تاریخی و اعتقادی تاکید دارند. اما حامیان تحول شرایط اجتماعی زنان، بر انواع چالش‌های گوناگونی که زنان با آن روبه‌رو هستند، اشاره دارند. به عنوان مثال، افزایش سن ازدواج، عدم تمایل به تشکیل خانواده میان برخی جوانان، انواع ناهنجاری‌ها اجتماعی و... در نسل جوان که این پدیده‌ها منجر به بروز پدیده ازدواج سفید خواهد شد؛ امری که در تناقض آشکار با نگاه اخلاقی، سنتی و اعتقادی ما به خانواده است. بسیار ضروری است تا حامیان مطلوب بودن شرایط اجتماعی زنان، واقعیات امروز جامعه(میدان) را مد نظر قرار دهند. چراکه شرایط عینی، مثلاً، زنان بی‌خانمان خیابانی، آمار طلاق، اعتیاد زنان، تضعیف نهاد خانواده، کاهش تمایل به تشکیل خانواده میان برخی جوانان و... با انتظارات برخی مسئولان مغایرت دارد. به عبارتی، شرایط میدان در برخی زمینه‌ها برخلاف اهداف و سیاست‌های اعمال شده، مسیر متفاوتی را طی کرده است. قوانین از هر نوعی تنها به منظور رفاه، آرامش، امنیت و...شهروندان ایجاد شده‌اند. بنابراین، اعتبار همه قوانین اجتماعی و زمینی، مشروط به نظر شهروندان است. آرامش، رفاه، امنیت و... شهروندان حاکی از کاربردی بودن قوانین است و برعکس عدم آرامش، خشنودی، رضایت و... حاکی از غیر کاربردی بودن قوانین است. به گواه تاریخ جوامع بشری قوانینی که نتوانند برای انسان‌ها آرامش، آسایش، رفاه و امنیت ایجاد کنند، بنابر یک قاعده منطقی و کاربردی، به ضرورت محکوم به ناکارآمدی خواهند بود. هر ذهن خلاقی که مخالف این گفته است، تنها یک هفته بدون هیچ یک از دستاوردهای زیست مدنی به دامن طبیعت برود و در آنجا به ارزش، کاربردی بودن و ارزیابی اندیشه‌ها خود بپردازد. شاید یکی از اصلی‌ترین ریشه برخی اختلاف دیدگاه میان شهروندان و برخی عدم بروز رسانی برخی اندیشه‌ها باشد. همانگونه که می‌دانیم قوانین به منظور سامان‌دهی شرایط در مکان و زمان خاص تدوین می‌شوند. از آنجا که شرایط خاص زمان و مکان پیوسته در حال تغییر، تحول و تکامل است، بسیار ضروری و کاربردی است تا قوانین نیز همراه با شرایط بروزرسانی شوند. بزرگوارانی که شرایط کنونی زنان را مطلوب می پندارند، در تدوین نظر خود تا چه میزان از یافته‌های روانشناختی، جامعه‌شناسی، روانشناسی اجتماعی، ضروریات اجتماعی، الزامات روابط بین‌الملل استفاده کرده‌اند. ساده، پایدار و کم هزینه‌ترین راهکار حل و فصل انواع چالش‌های اجتماعی و ملی، پیروی کارگزاران مدیریت کلان از نیازها، خواسته‌ها، اهداف و تمایلات آحاد شهروندان است. چرا که وظیفه اخلاقی و کاربردی کارگزاران مدیریت کلان تحقق خواسته‌ها، نیازها و تمایلات شهروندان است. تنها بستر کاربردی، پایدار و معتبر برای گزینش اولویت‌های سیاسی، نیاز انسانها(شهروندان) است. اولویت‌های سیاسی مبتنی بر اهداف جناحی و فردی، اگر انعکاس خواست عمومی نباشند، غیرکاربردی خواهند بود.

خبر

منصور حقیقت‌پور:

امیدواریم آمریکایی‌ها ادب شده باشند

یک فعال سیاسی اصولگرا در خصوص مسائل پیرامون برجام اظهار داشت: برداشت من این است که طرف ایرانی با دید مثبتی درباره پیش‌نویس توافق اظهارنظر کرده است. اروپایی‌ها هم در این بین در پی تعامل بودند. به نظر می‌رسد مسائل اساسی حل و توافق حاصل شده باشد و حتما بسیاری از این موارد مکتوب می‌شود و به عنوان سند در نظر گرفته می‌شود. نگاه من مثبت است و احتمالا در روزهای آتی امضای نهایی توافق را شاهد خواهیم بود. همین میزان از نگاه مثبت طرفین به پیش‌نویس موجود هم تأثیرش را بر دلار، سکه و بازار نشان داده است و از همینجا خسته نباشید می‌گویم به تیم مذاکره‌کننده کنونی و دولت و تمام کسانی که پیش از این در مسیر مذاکرات هسته‌ای فعالیت کرده بودند. منصور حقیقت‌پور گفت: من نمی‌دانم در چارچوب تفاهم‌هایی که هست موضوع ضرورت عدم خروج دوباره آمریکا مطرح شده است یا خیر اما باید چاره‌ای اندیشیده شده باشد و شاید اروپایی‌ها تضمین‌های لازم و قول‌هایی داده باشند. ما که جزئیات لازم را ندارم. این سخن به طور کلی درست است که جنس مسئولان آمریکایی‌ها ذاتا خوب نیست و امیدواریم آمریکایی‌ها ادب شده باشند. آنها هرچه بیشتر به ما فشار بیاورند، ملت ما مقاوم‌تر می‌شود. وی تصریح کرد: ۳۰درصد مشکلات اقتصادی ما با تحریم‌ها رفع می‌شود اما ۷۰درصد به قدرت مدیریتی ما برمی‌گردد که آقای رئیسی باید همت کند تا مدیریت کشور قوی‌تر شود و از مدیران قوی‌تر استفاده کند.

نگره

واکنش‌های مثبت به پاسخ هسته‌ای ایران به اروپا

رفع ۲ نگرانی ایران برای نهایی‌شدن توافق برجام

دوشنبه شب منابع رسانه‌ای از ارسال پاسخ ایران به متن پیشنهادی اتحادیه اروپا و دریافت آن توسط جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی این اتحادیه و هماهنگ‌کننده مذاکرات احیای برجام خبر دادند. قرن‌نو نوشت، به‌دنبال آن، واکنش‌ها و گمانه‌زنی‌های ناظران و کارشناسان نسبتاً خوش‌بینانه به‌نظر می‌رسد.

واکنش‌های امیدوارکننده

لارا روزن، خبرنگار مستقل آمریکایی که مذاکرات را دنبال می‌کند با تأیید دریافت پاسخ ایران توسط اتحادیه اروپا نوشت: به من گفته شده که ایران در پاسخ خود به اتحادیه اروپا در مورد متن پیش‌نویس، ایده‌هایی برای رفع نگرانی‌های خود ارائه کرده است. من پرسیدم ایران چگونه پاسخ داد؟ و مقام اتحادیه اروپا گفت: «فقط در مورد رفع تحریم‌ها و تضمین آن‌ها نگرانی‌هایی دارد». و پرسیدم یعنی همه چیز با آنها خوب [پیش رفته] است؟ و مقام اتحادیه اروپا گفت: «می‌توان آن را با احتیاط این‌گونه تفسیر کرد؛ اما به‌نظر می‌رسد آنها چیزهای پیچیده‌ای را در مورد تحریم‌ها می‌خواهند.» به گفته خانم روزن، همچنین یک دیپلمات غربی گفت: «ایالات متحده هرگونه درخواست ایران برای تغییرات عمده در متن پیشنهادی اتحادیه اروپا را رد خواهد کرد؛ اما برای ادامه گفت‌وگوها در مورد تغییرات در قالب متن آماده است.» استفانی لیختن‌شتاین، خبرنگار پولیتیکو نیز در توئیتر خود نوشت: پاسخ ایران توسط اتحادیه اروپا دریافت شد. یک منبع می‌گوید: «هیچ‌چیز بسیار تحریک‌برانگیز در آن وجود ندارد.» وی می‌افزاید: اگرچه این اطلاعات یک منبع است و من باید جزئیات بیشتری دریافت کنم. این در حالی است که وزیر خارجه ایران پیش از این گفته بود «سه موضوع» وجود دارد که اگر حل شود، می‌توانیم در روزهای آینده به توافق برسیم.

پالس‌های مهم امیرعبداللهیان

اوایل دوشنبه، حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران، به خبرنگاران گفت: «آنچه مردم از ما می‌خواهند، نتیجه این مذاکرات است.» «آنها گفته‌اند شما به اندازه کافی صحبت‌های طولانی و مذاکره کرده‌اید.» امیرعبداللهیان گفت: طرف آمریکایی اخیراً در دو موضوع انعطاف کلامی نشان داده است، اما این باید در متن نوشته شود. وزیر خارجه ایران گفت: اگر «دیدگاه‌های ایران تأمین شود ما آماده ورود به مرحله نهایی هستیم.» در همین حال، به گزارش نورنیوز، رسانه نزدیک به شورای عالی امنیت ملی ایران، پاسخ ایران پس از آن نهایی شد که علی باقری کنی، معاون وزیر امور خارجه و مذاکره‌کننده هسته‌ای ایران در جلسه ویژه شورای عالی امنیت ملی ایران به ریاست ابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهور ایران، توضیحاتی مبسوط درباره متن ارائه کرد.

در انتظار پاسخ برجامی غرب

یک مقام وزارت خارجه آمریکا به روزن گفت که هنوز واکنشی برای ارائه در مورد پاسخ ایران نداشته است؛ اما اوایل بعدازظهر دوشنبه، قبل از ارسال پاسخ ایران به اتحادیه اروپا، وزارت امور خارجه گفت که پاسخ خود را به‌صورت خصوصی با اتحادیه اروپا در میان خواهد گذاشت. کیان شریفی، ناظر رسانه‌ای بی‌بی‌سی گزارش داد که خبرگزاری ایسنا به نقل از یک «منبع آگاه» اعلام کرد که ایران در دو روز آینده منتظر پاسخ اتحادیه اروپا و آمریکاست. پیش از این، روز دوشنبه، ند پرایس، سخنگوی وزارت امور خارجه از تأیید اینکه آیا ایالات متحده متن نهایی را پذیرفته است یا نه، خودداری کرد و گفت که دولت نظرات خود را به‌طور خصوصی به جوزپ بورل، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در میان خواهد گذاشت؛ اما هیچ جدول زمانی ارائه نکرد. پرایس گفت: اگر ایران «نتواند یا نخواهد بازگشت متقابل به اجرای کامل برجام را بپذیرد، ما به همان اندازه آماده ادامه اجرای تحریم‌ها و هستیم.» استفانی لیختن‌شتاین، خبرنگار پولیتیکو نیز در گزارشی نوشت که به گفته یک مقام ارشد غربی، پاسخ ایران عصر دوشنبه به وقت بروکسل توسط اتحادیه اروپا دریافت شد. پاسخ بیشتر بر روی سؤالات باقیمانده مرتبط با تحریم‌ها و تضمین‌ها در مورد تعامل اقتصادی متمرکز است. طی چند ماه گذشته، ایران به‌طور مستمر خواستار اطمینان از اینکه می‌تواند از مزایای اقتصادی یک توافق بازسازی‌شده بهره ببرد، شده است.

پایان مناقشه پادمانی؟

به نوشته پولیتیکو، به گفته همین مقام، در پاسخ ایران درخواست دیگری در رابطه با تحقیقات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره منشأ آثار مواد هسته‌ای که بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مدعی‌اند در سایت‌های ایران در گذشته پیدا کرده‌اند، وجود ندارد. بر اساس این گزارش، اتحادیه اروپا پیش‌نویسی را تهیه کرده که در صورتی که آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأیید کند که ایران قبل از به‌اصطلاح روز اجرای مجدد (روز اجرایی‌شدن توافق هسته‌ای) پاسخ‌های معتبری را در مورد منشأ آثار اورانیوم ارائه کند، این خواسته امکان‌پذیر است؛ اما این پیشنهاد همچنین ایران را قادر می‌سازد تا در صورت بازماندن تحقیقات، روز اجرای مجدد را مسدود کند.